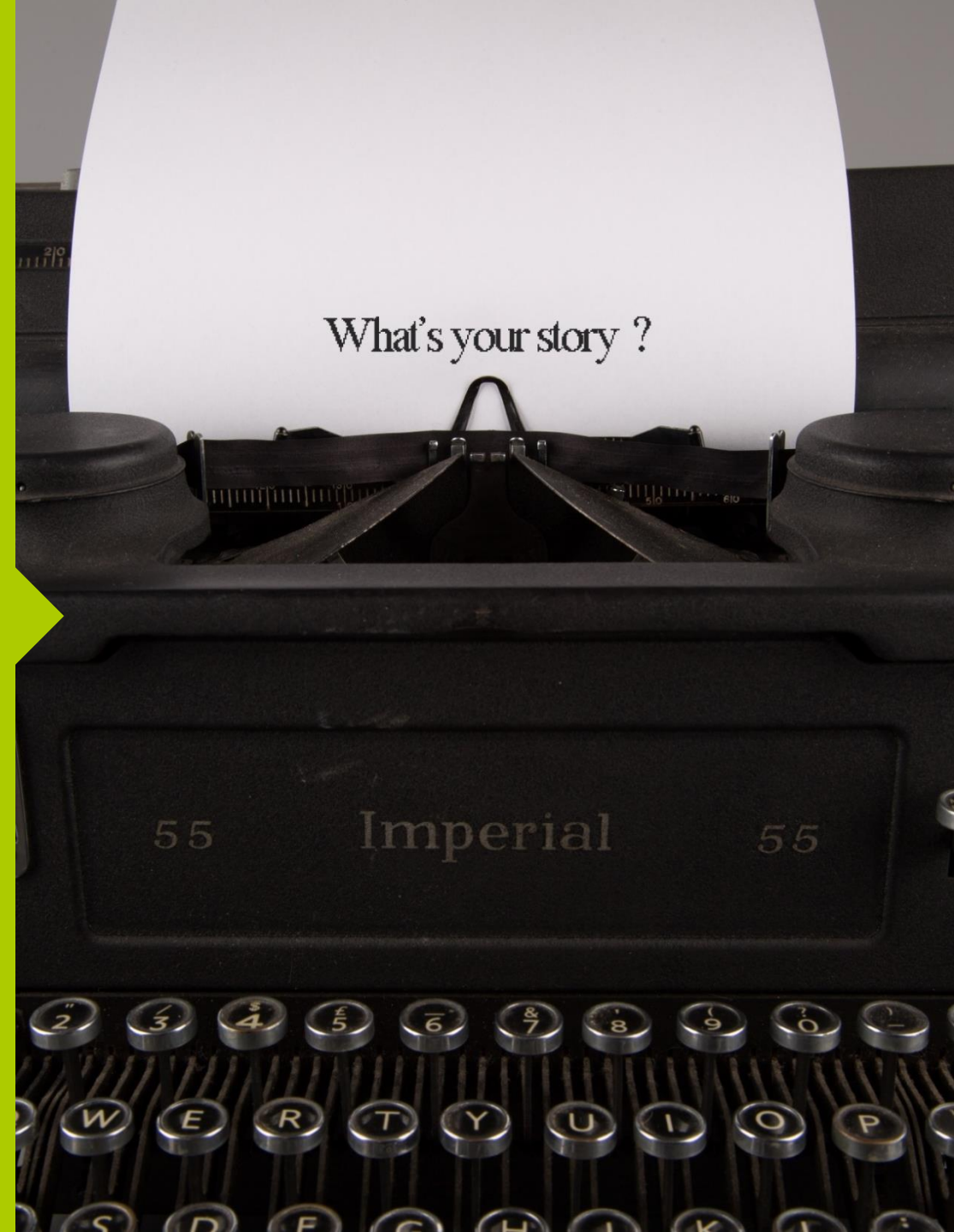

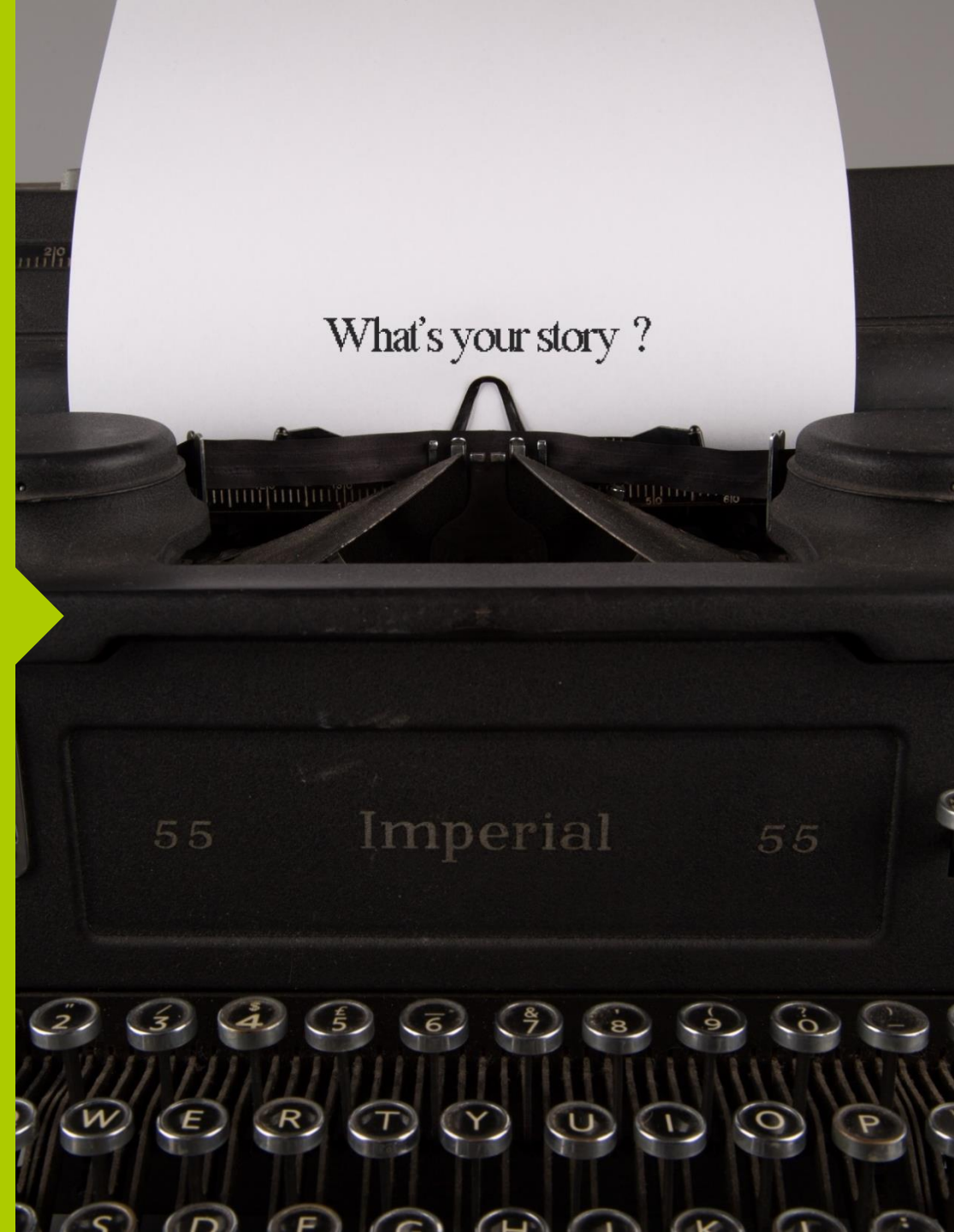
Koulutusvalinnat monikulttuurisessa koululuokassa

Mira Kalalahti, kollegiumtutkija
Turku Institute of Advanced Studies
@MiraKalalahti
mira.kalalahti@utu.fi
blogs.helsinki.fi/mirakalalahti

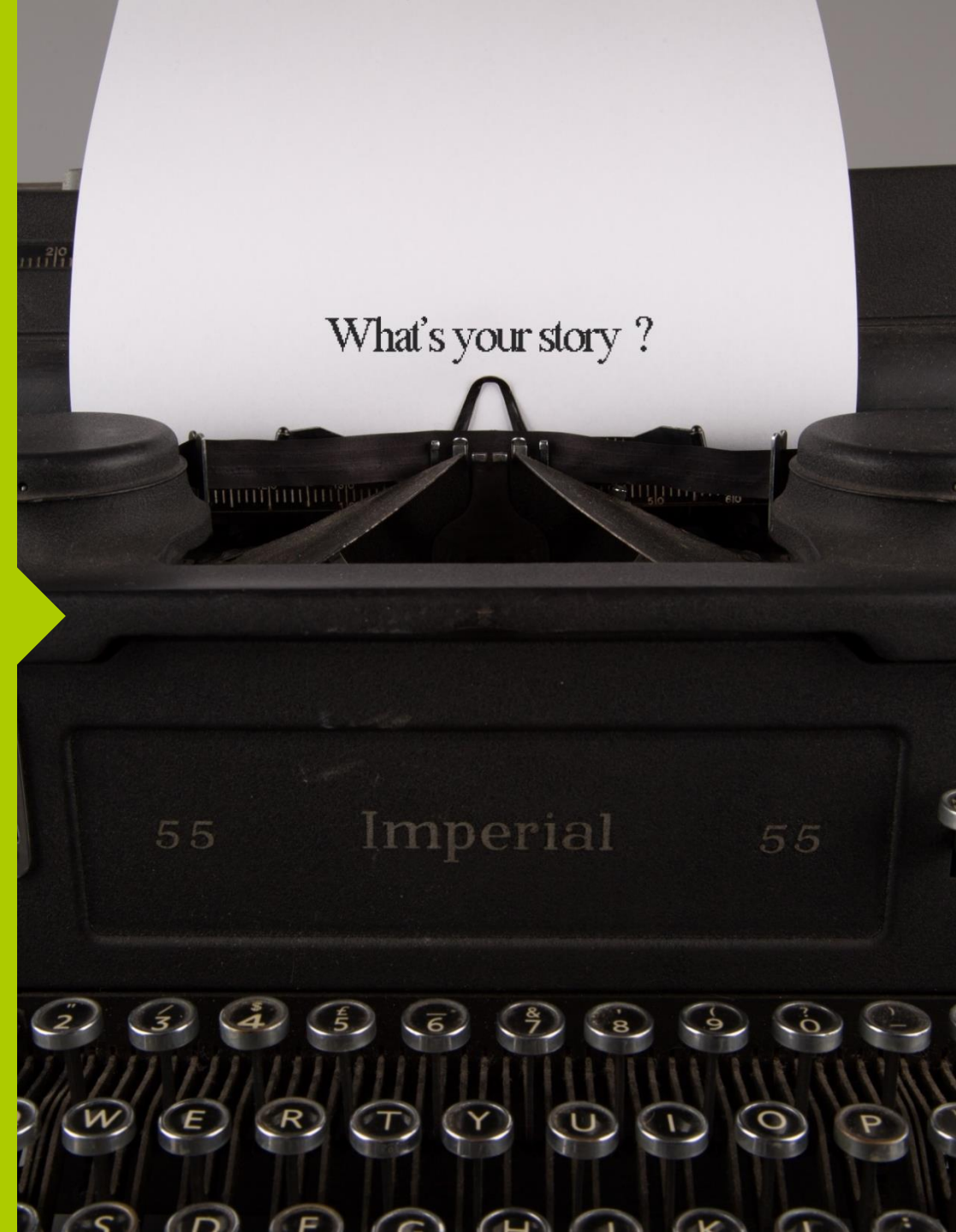
Ohjaustyö on laaja-alaista ja monipaikkaista ammatillista toimintaa, joka tarjoaa (nuorille) yksilöille 'aikaa, tilaa ja arvostusta' pohtia ja selkiyttää elämäntilannettaan ja suunnata eteenpäin voimavaraistuneena'.

Päivi Annika Kauppila, Jussi Silvonen & Marjatta Vanhalakka-Ruoho (toim.)(2015): Toimijuus, ohjaus ja elämänkulku. Avoin e-kirja.

Toimijuus ...
'ohjaus on yhteistoimintaa, jossa tuetaan ja edistetään ohjattavan oppimis-, kasvu-, työ-, ja ongelmanratkaisuprosesseja sellaisilla tavoilla, että ohjattavan toimijuus vahvistuu", ja

...siirtymien elämänkulullisuus: ohjaus osana yksilöiden elämänhistoriaa ja muuntuvia elämäntilanteita, toimijuuden tukena elämänkulun välitiloissa.

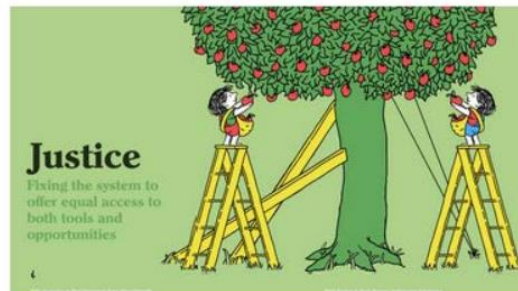
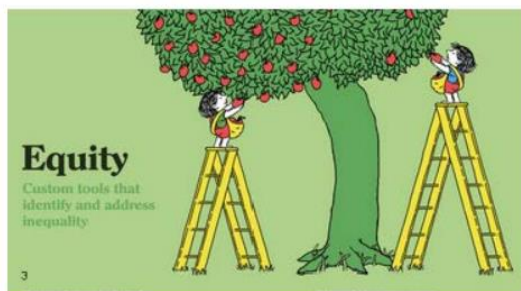
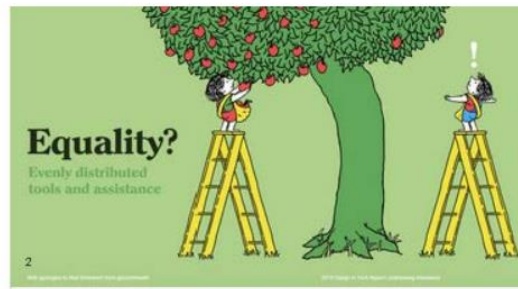
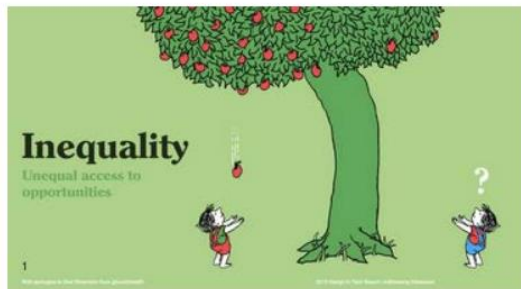

Image credit: Tony Ruth for Design in Tech Report

Oikeudenmukainen ohjaus

Erik Hagasteth Haug, Tristram Hooley, Jaana Kettunen ja Rie Thomsen (toim). (2020) Career and Career Guidance in the Nordic Countries. Brill. Sense.

- Ohjaus tukee yksilöitä ja ryhmiä.
- Ohjauksella tuetaan nuoria ja yhteiskuntaa huomaamaan ennakkoletuksia ja valtasuhteita, verkostoitumaan ja rakentamaan solidaarisuutta.
- Ohjaus avaa uusia mahdollisuuksia.
- Ohjaus voimauttaa (*empower*) yksilöitä ja yhteisöjä.

YHDENVERTAINEN SAAVUTETTAVUUS

- Koulutuksen ylisukupolvinen eriarvoisuus on kasvanut – perhetaustan lisäksi eriarvoisuuteen vaikuttavat koulutusrakenteet ja erityisesti valikoituminen lukioon tai ammatilliseen koulutukseen
- Keskimääräistä useammin toisen asteen opinnot jäävät saavuttamatta
 - erityisen tuen tarpeessa olevilta nuorilta
 - ammatillisessa koulutuksessa opiskelevilta nuorilta
 - nuorilta, joiden perheessä on työttömyyden tai taloudellisten vaikeuksien kaltaisia kuormittavia tekijöitä
 - nuorilta, joilla on kouluhyvinvoinnin vajeita

OMA PAIKKA HAUSSA

TOIMITTANEET
MARKKU JAHNUKAINEN,
MIRA KALALAHTI & JOEL KIVIRAUMA

MAAHANMUUTTO-
TAUSTAISET
NUORET JA KOULUTUS

YHDENVERTAINEN SAAVUTETTAVUUS

Suomessa koulutuksellisia siirtymiä hankaloittavat opintojen aloittamisen viiveisyys ja opintojen hitaus (esim. 60 % kk-hakijoista hylätään).

Viiveiset siirtymät ja vaikeudet kiinnittyä toiselle asteelle kohdistuvat erityisesti erityisen tuen tarpeen oppilaille ja maahanmuuttotaustaisille oppilaille.

Opiskelupaikan puntarointi ja ensimmäisen valinnan epäonnistuminen oli maahanmuuttotaustaisilla nuorilla valtaväestöä yleisempää

Erityisesti ammattioppilaitoksiin suunnatut koulutusvalinnat olivat liikkeessä ysiluokan keväällä.

Haapakorva, Ristikari & Kiilakoski 2018; Kalalahti ym. 2020; Kilpi-Jakonen 2017; OECD 2018; 2019a;b.

OMA TOIMITTANEET MARKKU JAHNUKAINEN, MIRA KALALAHTI & JOEL KIVIRAUMA

MAAHANMUUTTO- TAUSTAISET NUORET JA KOULUTUS PAIKKA HAUSSA

Gaudeamus

YHDENVERTAINEN SAAVUTETTAVUUS

- Kaikilla oppilailla ei ole osaamista 'tehdä toisin', tuoda esiin haastavaa elämäntilannetta tai kohtaamiansa ennakkoluuloja.
- Oppilaiden ohjauksen periaatteet edellyttävät toimintamuotojen ja taustaoletusten arvioimista tasa-arvon ja yhdenmukaisuuden näkökulmasta. Miten taataan, että saavat yhdenvertaista ohjausta, joka katsoo vamman, kielitaidon, sukupuolen tai elämäntilanteen yli?

OMA TOIMITTANEET MARKKU JAHNUKAINEN, MIRA KALALAHTI & JOEL KIVIRAUMA

MAAHANMUUTTO- TAUSTAISET NUORET JA KOULUTUS PAIKKA HAUSSA

TUTKIMUSTEHTÄVÄ

- Tavoitteena oli analysoida ohjaustilanteiden vuorovaikutuksessa ilmeneviä etnisiä merkityksiä
- Analyysiyksikkönä kolme ohjaustilannetta, joihin osallistui matalan sosioekonomisen asuinalueen koulun oppilaita
- Oppilaista enemmistöllä oli suomalaisuuden lisäksi maahanmuuttotausta
- Tutkimuskysymys: kuinka nuoret konstruoivat koulutusidentiteettiään luokkahuonetason vuorovaikutuksessa etnisesti moninaisessa koululuokassa?

MIRA KALALAHTI *

Inter-ethnic Relations and Bounding Agency: The Social Space of Study Guidance and Counselling

Intersections.EEJSP
5(4): 59-78.
DOI: 10.17356/ieejsp.v5i4.574
<http://intersections.tk.mta.hu>

* [mira.kalalahti@helsinki.fi] (Faculty of Educational Sciences, University of Helsinki)

Abstract¹

European countries are being urged to reform their educational systems to enhance the integration of migrant populations. In many respects, migrant-origin pupils still lack equal educational opportunities in Finland despite the targeted practices and support. This article concerns the inter-ethnic interaction taking place in study guidance and counselling in the final year of Finnish comprehensive school. It poses a question 'how do young people construct their educational identities in classroom-level interactions in a multi-ethnic class'? The mixed methods research setting offers two sets of data: selective observation (two events) and life-span interviews (n = 8). The outcomes portray how multi-ethnic school classes open opportunities and supportive bridges for the pupils to contact other ethnicities. Nevertheless, the inter-ethnic interaction was also layered with societal hierarchies which constructed and bounded pupils' ethnic and educational identities. Finally, the article emphasises the opportunities that the locality offers to the schools.

Keywords: inter-ethnic relations, study guidance and counselling, bounded agency, educational transitions.

KÄSITTEISTÄ

Lived social spaces

de Haan & Leander, 2011

Positional identities & figured worlds

Roth & Erstad, 2016; Holland et al., 1998

Horizons of actions

Hodkinson & Sparkes, 1997

MIRA KALALAHTI *

Inter-ethnic Relations and Bounding Agency: The Social Space of Study Guidance and Counselling

Intersections.EEJSP
5(4): 59-78.
DOI: 10.17356/ieejsp.v5i4.574
<http://intersections.tk.mta.hu>

* [mira.kalalahti@helsinki.fi] (Faculty of Educational Sciences, University of Helsinki)

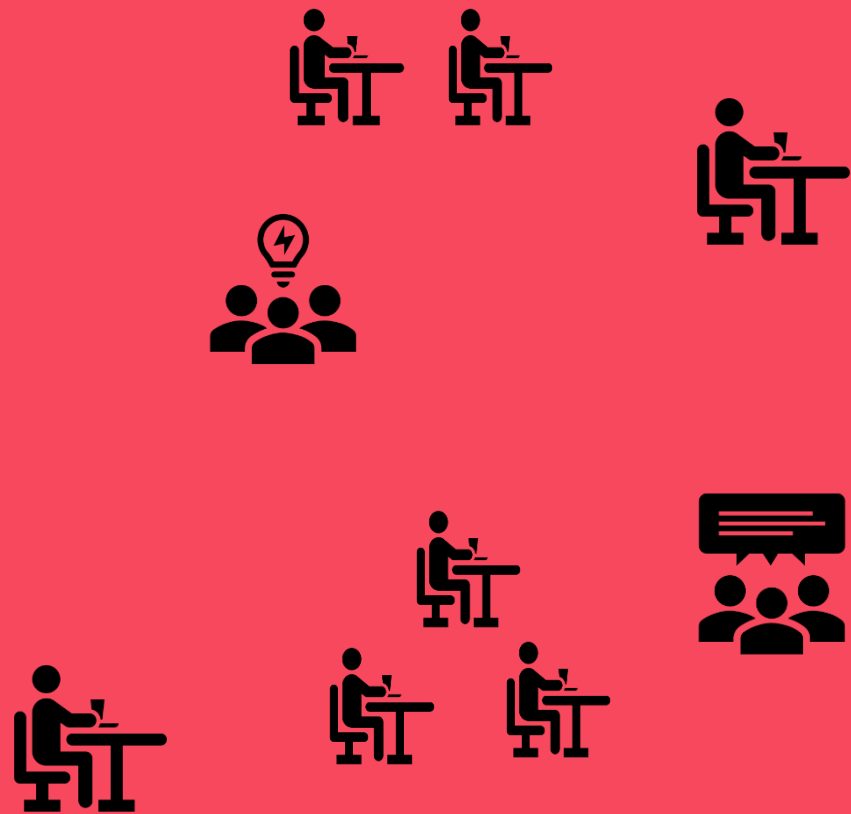
Abstract¹

European countries are being urged to reform their educational systems to enhance the integration of migrant populations. In many respects, migrant-origin pupils still lack equal educational opportunities in Finland despite the targeted practices and support. This article concerns the inter-ethnic interaction taking place in study guidance and counselling in the final year of Finnish comprehensive school. It poses a question 'how do young people construct their educational identities in classroom-level interactions in a multi-ethnic class'? The mixed methods research setting offers two sets of data: selective observation (two events) and life-span interviews (n = 8). The outcomes portray how multi-ethnic school classes open opportunities and supportive bridges for the pupils to contact other ethnicities. Nevertheless, the inter-ethnic interaction was also layered with societal hierarchies which constructed and bounded pupils' ethnic and educational identities. Finally, the article emphasises the opportunities that the locality offers to the schools.

Keywords: inter-ethnic relations, study guidance and counselling, bounded agency, educational transitions.

Etnisyyksien välinen vuorovaikutus ja eronteot

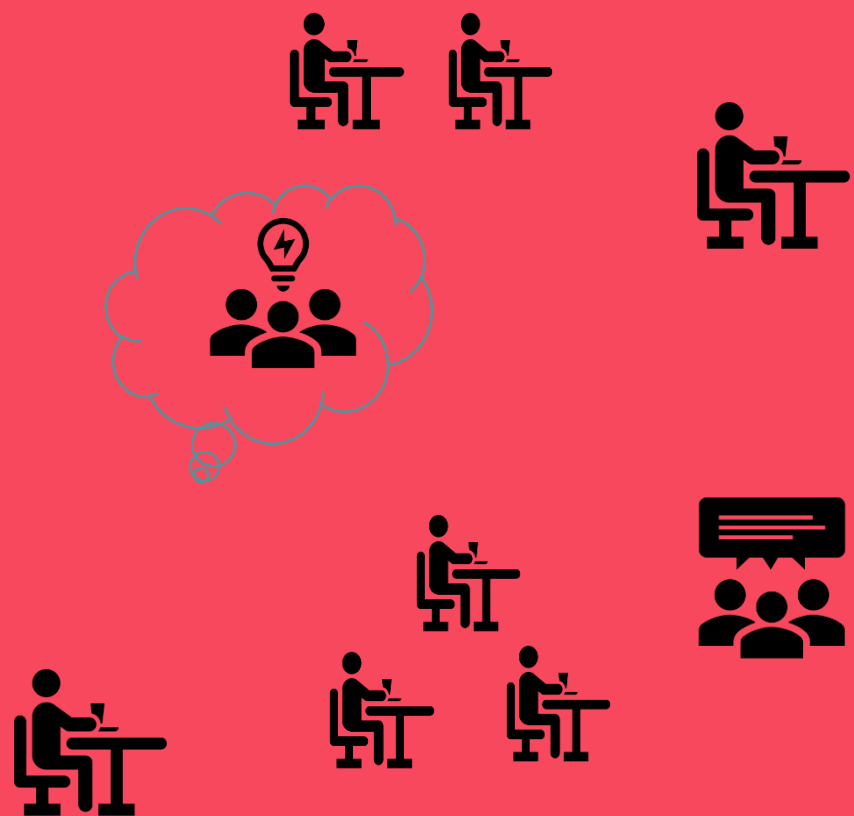
Inter-ethnic interaction and distinctions

- Monietninen luokka (13 oppilasta)
- Laaja kirjo elämänhistorioita ja sosioekonomisia taustoja
- Positointia ja jatkuvia neuvotteluja etnisistä ja luokkaperustaisista identiteeteistä
- Yhteishakuun valmistava tunti herkisti oppilaat keskustelemaan kansallisuuksista ja etnisyyksistä
- Vuorovaikutuksessa ilmeni koulutuksellista integraatiota (integration), assimilaatiota (assimilation) ja eriytymistä (separation)

Etnisyyksien välinen vuorovaikutus ja eronteot

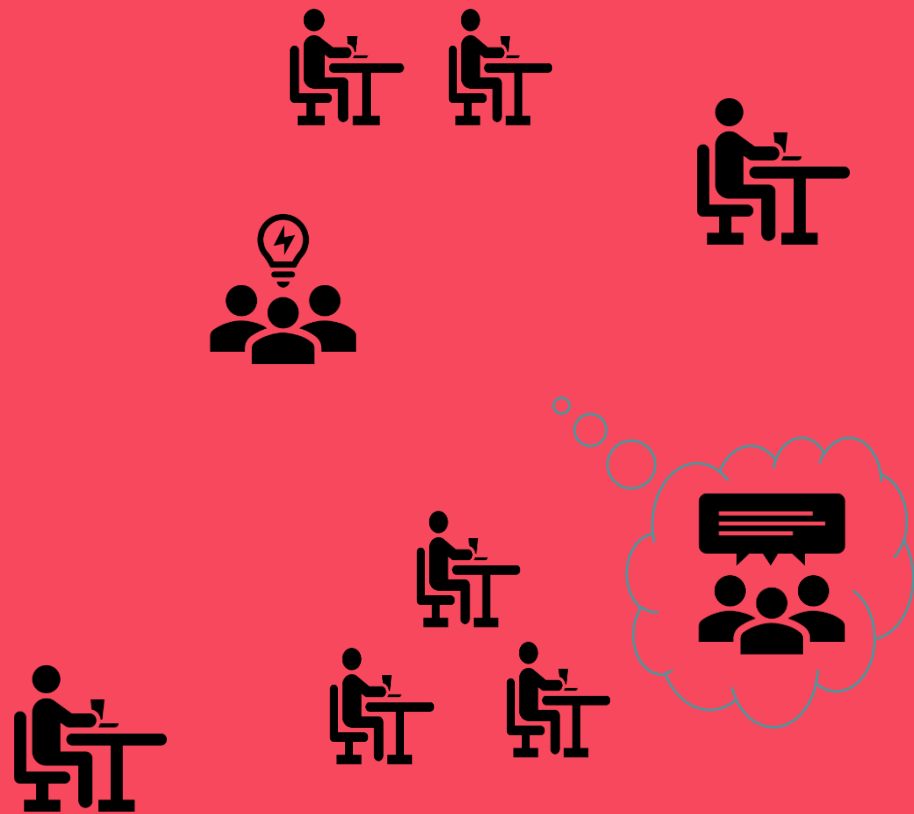
Inter-ethnic interaction and distinctions

Välitunnilla kolme [jo ala-asteelta asti kavereita ollutta poikaa] vitsailee taas etnisyyksistä: ‘-- mähän oon siis musta ja sä oot oikeestaan keltainen -- ‘ ‘ -- mitä mä sit oon, valkoinen? -- ’ ‘ -- mitä välii?’ . Kaikki nauravat.

Yhteishakuun valmentavalla tunnilla oppilaat keskustelevat kansalaisuuksista. Kaverukset ovat hakemassa samaan paikkaan. -- Kansalaisuuskeskustelut kääntyy nahisteluksi rasismista ja syrjinnästä. Lämpö kääntyy riidaksi. [Oppilas#2] sanoo että Suomessa on vaikea olla yrittäjä. [Oppilas#1] väittää [oppilas#2] etnisen ryhmän välttelevän verojenmaksua ja että oppilaan#2 tulisi olla kiitollinen hänen etniselle ryhmälleen. -- Opo katkaisee riidan ottamalla toisen oppilaan mukaansa kopiokoneelle. Oppilas #1 katkaisee sillä välillä oppilas#2:n koneesta virrat.

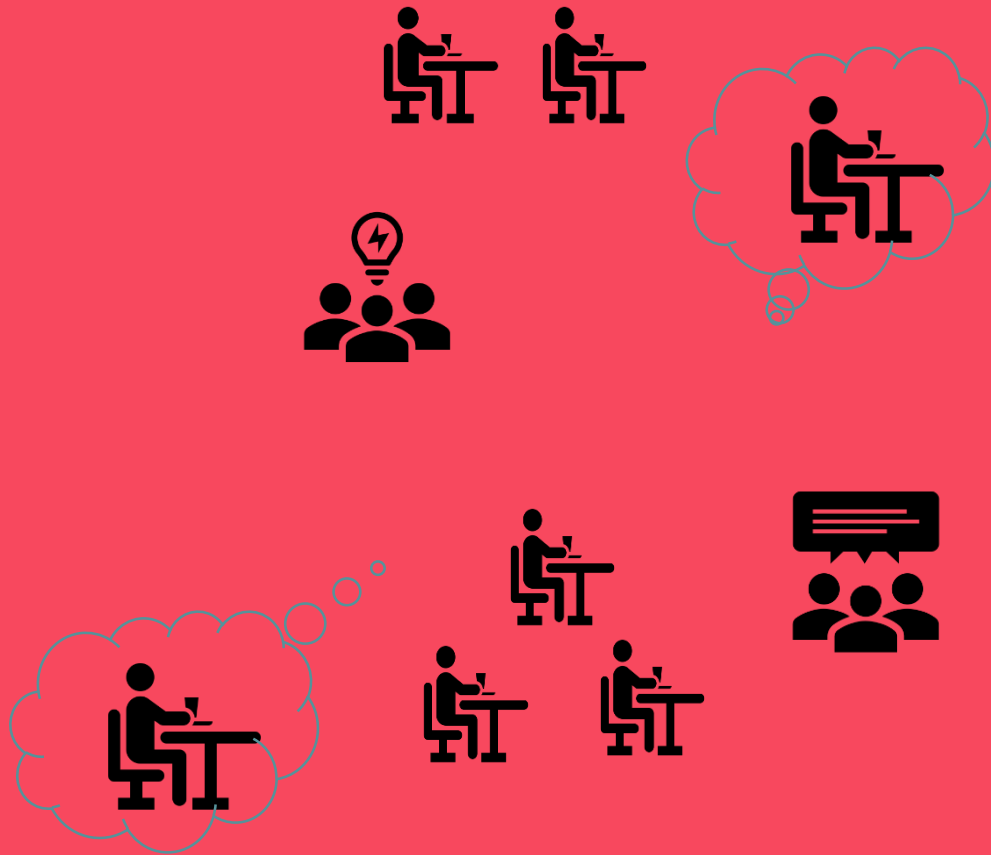
Neuvotteluja ja sovittelua

Oppilaat [maahanmuuttotoustaustaisia] työstävät lomaketta yhdessä. Keskimäinen kertoo muille ettei opo haluaisi hänen hakevan lukioon. Keskiarvo kuutosen ja seiskan välillä. Kaikki vaihtoehdot lomakkeella ovat lukioita. Muut komppaavat. Ovat hakemassa samaan lukioon. Opo tulee paikalle ja sopii napakasti oppilaan kanssa ohjausajan. Myös toinen tyttö sopii oman ajan. Oppilaat jäävät täyttelemään lomakkeita ja kuiskuttelemaan.

Muistiinpanot

Integraatio ja eriytyminen – akkulturaation haasteet

- [Oppilas#4] paljon kavereita luokassa, mutta ohjaustilanteessa hän vetäytyy vuorovaikutuksesta. Hän ei halunnut puhua valinnoistaan ryhmässä. Tilallinen eriytyminen kuvasi tavoitetta palata vanhempiensa kotimaahan.
- Oppilas#3 eristäytyi myös muusta luokasta. Hän oli hakemassa hyvämaineiseen keskustakouluun ja identifioi itsensä tavoitteelliseksi huippuoppilaaksi. Hän vahvisti eriytymistään tilallisessa eronteolla.

Silloittavat (bridging) ja sitovat (bonding) tutustumiskäynnit

- Etninen kirjo rakentaa rajoja, mutta myös sidoksia
- Sitovat ja silloittavat siteet ovat myös paikallisia
- Oppilaitosten tutustumiskäyntien havainnointi osoittaa, miten metromatka avoimien ovien päivään toimii sosio-spatiaalisena voimavarana oppilaille.

Avoimien ovien retki silloittavana ja hierarkioita purkavana tilana

11 oppilasta matkassa. Rikas maahanmuuttajajoukko, ronski kieli. Venäjää ja viroa, muun muassa, vitsailevat taustastaan. -- Tyypit pysäytti rullaportaat metroasemalla. Härdelli. Pari katosi matkalle. Energiajuomia ja nuudeleita. Valuvat kuitenkin perille, lämpiävät juttelemaan hiljalleen. –

[Ammattioppilaitoksessa] reippaat naisopet ja tummaihoiset tutortytöt kertovat koulutuksesta, pojat tapittavat videota trukkiharjoittelusta. Paljon naurua. Rento fiilis. Jutellaan valinnoista.

Muistiinpanot

Avoimet ovet sulkevina ovina

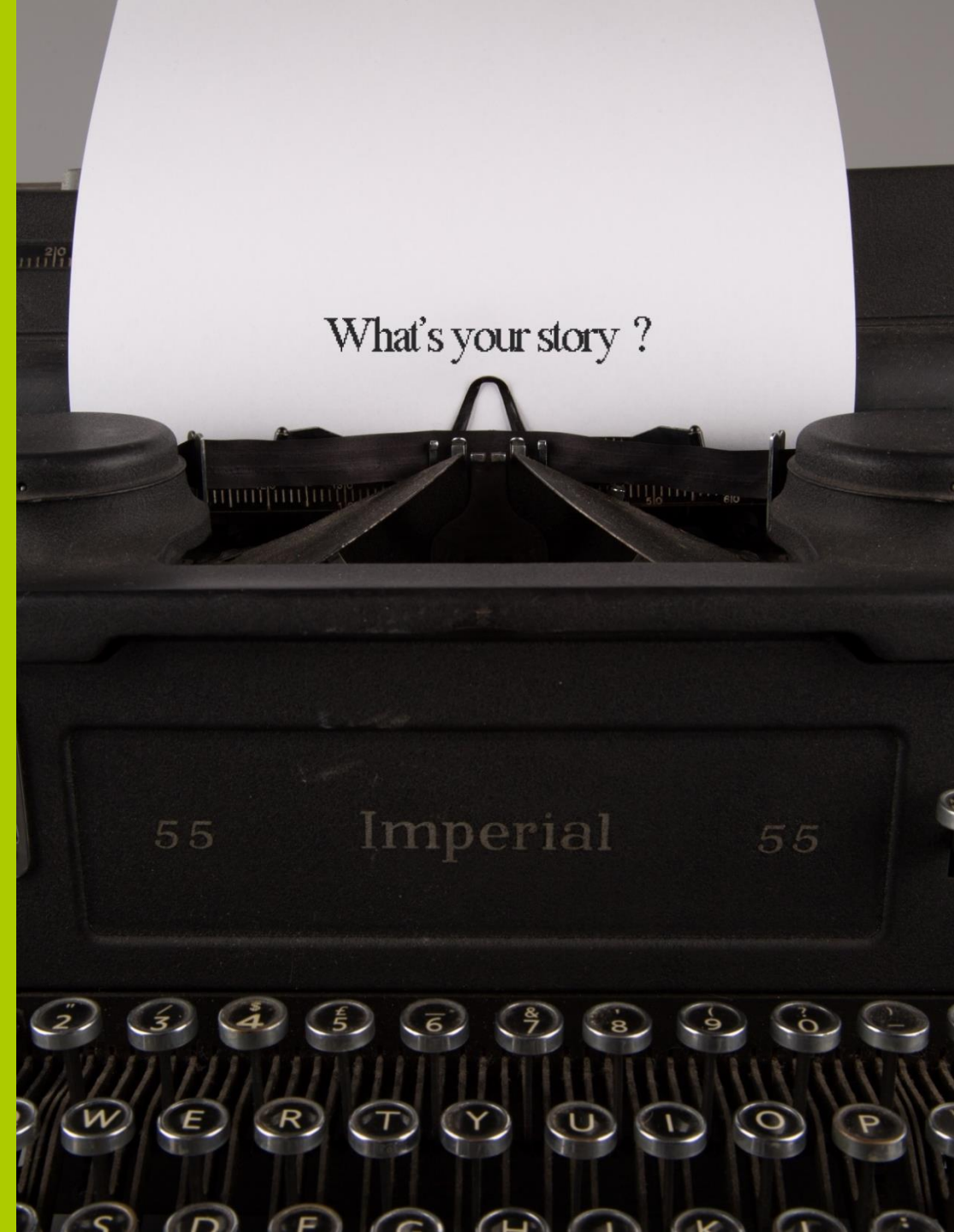
- Vierailu liiketalouden oppilaitokseen. Bussilla. Oppilaat ovat tuttuja ala-asteelta, hakemassa samaan oppilaitokseen. --
- Oppilaitoksessa vastaanotto on tehokas. Kierretään koulu. Infotilaisuudessa puhuu naispuolinen oppilas. Korostaa kielitaitoaan ja hyvää koulumenestystä. Opettaja kertoo koulun menestyksestä kilpailuissa. Kansainvälisyys korostuu.
- Oppilaat ovat hiljaisia paluumatkalla. Koululla puhutaan myöhemmin haastattelusta. Oppilaat miettivät miten siihen voi valmistautua.
- Oppilaiden esiintuomat kyvyt ja oppilaiden monikulttuurisuus ei vastannut koulussa korostettuja taitoja ja monikulttuurisuutta. Etninen 'toiseus' vahvistui ja kerrostui muihin toiseuttaviin tekijöihin.

Yhteenvetoa

- Ohjauksen tilanteet avaavat nuorille ikkunoita kohdata monikulttuurisuutta turvallisessa ympäristössä.
- Nämä kohtaamiset ovat myös jatkuvasti avoimia identiteettineuvotteluille samat oppilaat saattavat kohdata toisensa toisaalla yhdenvertaisena ja toisaalla rakentaa välilleen hierarkioitaan. Hierarkiat ovat joustavia, mutta vaikea ennakoida.
- Etninen vähemmistö saattaa olla liima, johon sidostuu alueellisuutta ja elämänhistoriallisuutta.
- Tutkimusryhmässä etnisyyteen sidostui kuitenkin myös työväenluokkaisuus ja lähiönuoruus. Nuoret ottivat näihin erilaisia positioita.

Take-home message

- Koulutusodotukset sidostuvat osaamiseen, mutta myös kielitaitoon ja ennakko-oletuksiin, jotka monimutkaistavat 'neuvotteluja'.
- Nuoret rakensivat ryhmämuotoisessa ohjauksessa aktiivisesti koulutusidentiteettejään kouluyhteisön sidosten ja siltojen avulla.
- On tärkeää tutkia ohjauskäytäntöjä, jotta ymmärretään paremmin miten eronteot kerrostuvat ja limittyvät.
- Vuorovaikutuksessa tapahtuvaa tulevaisuushorisonttien rakentamista tulee jatkossa tutkia laajemmin.

Valikoitu kirjallisuus

Kauppila, P., Silvonen, J. & Vanhalakka-Ruoho, M. (toim.) 2015. Toimijuus, ohjaus ja elämäntulkinta. Avoin e-kirja.

de Haan, M. and K. Leander (2011) The construction of ethnic boundaries in classroom interaction through social space. *Culture & Psychology*, 17(3): 319-338.

Haug, E.H., Hooley, T., Kettunen, J. & Thomsen, R. (toim.) 2020. *Career and Career Guidance in the Nordic Countries*. Brill. Sense.

Haapakorva, P., Ristikari, T. & Kiilakoski, T. 2018. Toisen asteen opintojen keskeyttämisen taustatekijöitä. Teoksessa E. Pekkarinen & S. Myllyniemi (toim.) *Opin polut ja pientareet. Nuorisobarometri 2017*. Helsinki: NTV, 167–177.

Hodkinson, P. and A.C. Sparkes (1997) Careership: A sociological theory of career decision making. *British Journal of Sociology of Education*, 18(1): 29-44.

Holland, D.C., W. Lachicotte, D. Skinner and C. Cain (1998) *Identity and Agency in Cultural Worlds*. Cambridge: Harvard University Press.

Jahnukainen, M., Kalalahti, M. & Kivirauma, J. (toim.) 2019. *Oma paikka haussa: maahanmuuttajanuoret ja koulutus*.

Kalalahti, M.. 2020. Inter-ethnic Relations and Bounding Agency. *Intersections. East European Journal of Society and Politics*, 5(4). doi: <https://doi.org/10.17356/ieejsp.v5i4.574>.

Kalalahti, M., ... Varjo, J. 2020. Toisen asteen opintojen uudelleensuuntaus ja maahanmuuttotaustaisuus. *Kasvatus* 51(4).

Kilpi-Jakonen, E. 2017. Maahanmuuttajien lasten koulutussiirtymät toisen asteen koulutuksen läpi ja korkeakouluihin. *Kasvatus* 48 (3).

OECD 2018. *Education at a Glance 2018: OECD Indicators*. <http://dx.doi.org/10.1787/eag-2018-en>

OECD 2019a. *Education at a Glance 2019: OECD Indicator: Finland*.

OECD. 2019b. *Investing in Youth: Finland*

Vehviläinen, S. 2014. *Ohjaustyön opas*.

Roth, S. and O. Erstad (2016) Positional identities in educational transitions: connecting contemporary and future trajectories among multi-ethnic girls. *Ethnography and Education*, 11(1): 57-73.

Kiitos!

Mira Kalalahti, kollegiumtutkija
Turku Institute of Advanced
Studies

@MiraKalalahti

mira.kalalahti@utu.fi

blogs.helsinki.fi/mirakalalahti

**thank
you!**